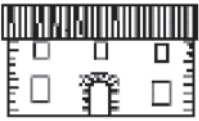

El Mas Trader

Una de les masies més sentides i anomenades de Cubelles és el Mas Trader. La construcció, als anys setanta, d'una gran urbanització ha mantingut destacat el nom de la masia que dominà antany la plana nord del riu Foix, més enllà de la quadra de Gallifa i al sud de Rocacrespa. Amb ella continuem el repàs a les cases pairals cubellenques.

El Mas Trader es troba al nord del terme municipal de Cubelles, a la dreta del riu Foix, al bell mig del barri cubellenc a qui presta el seu nom, el barri de Mas Trader.

Pel que fa a la resta de les masies, es troba envoltat per les terres del Corral de l'Almirall, del Molí Nou i del Corral d'en Cona al sud, i de Rocacrespa i el Salze al nord i a l'est. El Mas Trader havia pertangut d'antuvi a la jurisdicció de la quadra de Rocacrespa.

Fitxa tècnica

DENOMINACIÓ

Mas Trader.

ADREÇA

Carrer Dàlia.

MUNICIPI

Cubelles (el Garraf).

ÈPOCA

Probablement del segle XIV.

TIPOLOGIA

Tipus I.1.

TITULARITAT

Privada.

ÚS

Establiment d'hostaleria i restauració.

Imatge frontal del Mas Trader en l'actualitat.

El tipus de construcció

Segons la classificació dels tipus constructius de masies que féu en Josep Danès a la segona dècada del segle XX, el Mas Trader és una masia d'estructura clàssica classificada dins del grup I, amb una petita variant motivada per l'afegit central que complementa l'estructura principal. Segons Danès, les masies de la família I correspondrien a les cases amb menys recursos, amb el carener i els dos vessants paral·lels a la façana principal. A Cubelles, aquesta estructura es repeteix a masies com Mas Baró o el Molí de l'Estaper

Com s'ha dit, el Mas Trader va tenir fins a finals dels anys 40 del segle passat una estructura clàssica del tipus I. La part central, més elevada, va ser afegida pel propietari Antoni Almirall i Carbonell, amb direcció d'obres del mestre de cases cubellenc Josep Adrià i Guansé, *Sep Paleta*. La durada de les obres va ser de tres mesos i el mas va prendre una fesomia altament singular. Aquest mateix propietari va fer construir els anys trenta també una terrassa al cantó est, amb unes escales exteriors per les quals entrava directament a les seves habitacions, situades a la part dreta de la masia.

Pel que fa a l'altra agrupació de l'estil arquitectònic de la casa típica catalana, la que va fer en Josep Gibert l'any 1947, el Mas Trader s'inclou en el grup de les masies de mitja muntanya, molt habitual a Cubelles, malgrat trobar-nos en un poble costaner.

Les cobertes, els aiguavessos i el carener

Les cobertes del Mas Trader són fetes de teula àrab rogenca, com la majoria de les masies de la nostra vila. La inclinació de les cobertes, element sempre dependent de la pluviositat de la zona, és mitjana en cadascuna de les teulades dels tres cossos en què el mas es troba avui en dia dividit. En la teulada hi destaquen dos fumerals, les torres de les xemeneies, del tipus quadrangulars de pedra, fet que denota la seva antiguitat.

Els ràfecs varien, segons parlem de la teulada original o de la part afegida al segle XX. La primera té uns ràfecs d'una filada de teules, mentre que la segona és de tres fileres mixtes, en uns acabats poc habituals per a la zona penedesenca.

El nombre d'aiguavessos -les declivitats en la teulada-, és de dos per a cadascun dels cossos del mas.

Un fet destacat són els careners del Mas Trader, paral·lels a la façana principal. Aquest fet, present tan sols en les masies del tipus I, implicava la construcció de canalitzacions que, alhora que servien per a l'emmagatzematge d'aigua de pluja, evitaven que aquesta caigués sobre les portes i finestres principals del mas. Avui en dia, amb l'aigua corrent, les canalitzacions de les teulades desguassen directament a terra, en unes gàrgoles molt senzilles i austeres.

Detall dels ràfecs (primera i segona planta).

La façana de la masia

La façana principal del Mas Trader presenta singularitats dins l'arquitectura popular catalana. Orientada al sud, cap a migdia com la majoria de les masies cubellenques, té dos grans portals d'entrada i dues portes menors. Dels portals majors, un

mena al vestíbul i l'altre portava al celler, avui a la zona de bar. Les dues portes menors conduïen a la vaqueria. El portal que fa les funcions d'entrada principal a l'habitatge és dovellat amb arc rebaixat o també anomenat escarser, amb escales al davant construïdes pel senyor Almirall –abans hi havia una simple rampa de terra- i flanquejat a la dreta per un petit altar potser antany dedicat al patró de la casa. El segon, és un simple portal rectangular en la part exterior i escarser en l'interior, menys decorat car menava a estances més austeres i que, cal dir, va ser afegit durant el segle XX, ja que a les fotos antigues dels anys trenta i quaranta no hi apareix. Les dues entrades xiques, situades a la banda de llevant del mas, eren petites portes que obrien la masia al bestiar i que avui porten a la cuina i al rebost del restaurant, respectivament.

La masia disposa d'una gran terrassa a llevant (a la paret de sol ixent), però només d'un balcó en tota la façana principal. Aquesta, emblanquinada de calç, no té cap esgrafiament i és totalment uniforme, tret de diferents línies que la travessen de banda a banda. Això no obstant, el propietari actual, el senyor Santín, recorda com anys enrere el cobriment de calç de la façana es va desprendre i a sota només hi havia la pedra dels murs, sense cap esgrafiament o acabat remarcable.

El Mas Trader, d'altra banda, no té cap rellotge de sol, present a Cubelles tan sols al Mas d'en Pedro i a la quadra de Rocacrespa.

Els murs i els solers

Els murs del Mas Trader estan fets de pedra picada que s'unia amb morter per donar fermesa a la construcció. Seguint la tradició de les masies de costa, les parets exteriors són arrebossades i emblanquinades amb calç, donant a l'edifici un aspecte que difereix clarament de la típica masia d'interior, amb els murs de pedra viva. Les parets del Mas Trader han sofert nombroses intervencions, com ara recobriments de rajoles de pedra, sobretot en diferents zones interiors.

Pel que fa als solers, el sòl de la masia era fet de rajoles rústegues de terrissa. També en aquest cas, el pas del temps no ens ha deixat mostres rellevants dels solers tradicionals. El motiu és l'elevat desgast dels materials antics per la neteja, el fregament per l'ús o les pàtines que sorgeixen amb la humitat.

Escala del vestíbul per accedir a la primera planta de la masia.

La distribució interior

L'estructura interior de la nostra masia respon a la distribució més arcaica de l'arquitectura rural catalana, amb espais de distribució reduïts i preeminència de les àrees agràries, dedicades en el nostre cas al vi i a la ramaderia. La masia disposa de planta baixa, primera planta i segona planta afegida. La distribució de les estances de cadascun d'aquests nivells en l'actualitat podria diferir de l'original degut a les modificacions que s'han fet per adequar la masia a l'activitat d'hostaleria.

Planta baixa. A la planta baixa de la masia s'hi trobaven el distribuïdor o vestíbul, el menjador, la cuina, el celler i la vaqueria, estances típiques de la masia catalana. El vestíbul és una estança habitual en l'estructura clàssica. En el cas del Mas Trader la seva dimensió és reduïda, amb un banc de fusta enquestat a la paret a mà esquerra. No hi ha cap espiell, almenys no se'n conserva cap en l'actualitat. Les escales d'accés a la primera planta són al davant, pujant en forma d'ela cap a la dreta. Sota escala hi ha una porta que du a un passadís posterior que comunica amb

Xemeneia de l'antiga cuina, avui menjador.

la banda esquerra del mas, amb l'antic celler. A mà dreta en el vestíbul, hi ha la porta d'accés a la cuina antiga, avui un menjador del restaurant. La sala té una xemeneia a la paret dreta, modificada amb diferents obres, però que conserva una campana molt antiga ara cegada. En ser a tocar de la paret mestra, la xemeneia rep el nom de foc de racó, model on només se n'aprofitaven tres dels costats de la llar de foc. Com a totes les masies, aquí es cuinava i es desenvolupava la vida social i de relació familiar dels habitants de la casa. La cuina tenia prestatges excavats a la paret que servien d'armaris o, quan es troben al costat de la xemeneia, com a dispensaris per poder cuinar. Més cap a la dreta hi havia l'estança de l'antiga vaqueria, avui ocupada per la cuina i el rebost del restaurant.

A l'esquerra del vestíbul, accedint-hi pel passadís posterior a l'escala o directament des de l'exterior, hi havia el celler, amb capacitat d'emmagatzemar fins a cent bótes de vuit càrregues de vi disposades en quatre rengles. Així, el mas va tenir capacitat de conservar fins a dotze mil litres de vi. Les xifres encaixen amb la capacitat productiva declarada a mitjans dels cinquanta del segle XX davant l'Ajuntament, on el propietari senyor Almirall, que disposava d'un terç de la producció, manifestà produir tres mil litres de vi a l'any. El celler no tenia arcades de pedra –totes les bigues són de fusta– ni cap estança a un nivell inferior per poder produir alguna varietat de vi més exigent. En l'actualitat, el gran celler es troba dividit en una zona de bar, els lavabos del restaurant i una estança que s'utilitza de magatzem. La porta antiga del celler era a la façana posterior, feta de fusta.

Escala d'accés a la planta segona.

Primera planta. La primera planta disposa d'un total d'onze estances, entre elles les que ocupava el propietari. Aquestes últimes se situaven a llevant i tenen una petita terrassa i una escala que comunicava directament amb l'exterior. Pel que fa a la sala, les dimensions actuals són molt reduïdes, i la meitat del que antigament va poder ser la seva dimensió està avui ocupada per una dependència que fa les funcions d'oficines del negoci d'hostaleria.

Avui en dia totes les habitacions disposen de lavabos i dutxes, en una aposta de qualitat per part de la direcció actual de l'hostal. Per unes escales bellament decorades amb rajoles de motius blaus geomètrics, s'arriba al pis segon, un afegit del segle XX que amplia de forma considerable la capacitat de la masia.

Segona planta. Aquí es troben actualment set estances més. Amb un passadís de distribució allargat, la planta es construí cap a l'any 1948, un any abans del casament de n'Antoni Almirall i Andreu, fill del propietari, amb n'Enriqueta Malhivern. L'objectiu del nou pis era servir d'habitatge per als nuvis, que tenien intenció de viure al Mas Trader. L'estructura de la segona planta destaca per la seva senzillesa i per les llargues bigues de fusta que suporten el sostre, amb els cairats de la fusta desbastats. La tècnica emprada amb el bigam del sostre de la segona planta és de rajola i llates sobre cairats encastats a la paret.

Bigam del sostre a la segona planta.

El mobiliari i l'aixovar domèstic

La masia no conserva cap dels mobles o elements de l'aixovar antics. El motiu és la gran quantitat de propietaris que han passat per la casa i que van anar canviant i substituint els mobles i l'aixovar propis del lloc.

Les construccions annexes

La masia del Mas Trader tenia durant la primera part del segle XX prou estances, un total d'onze, per encabir els propietaris i els masovers i, així doncs, la casa no tenia construccions externes per a ús residencial. En el decurs del primer tram de la passada centúria es construí una nau agrícola a l'altra banda del camí que menava a Cubelles, on es guardava el cereal i les eines del camp.

A la part de davant del mas anant-hi cap a la Riera, en l'actual carrer de Gessamí, hi havia l'era, l'espai circular destinat a batre els cereals i els llegums i separar el gra de la palla. La urbanització de la zona no en deixà cap rastre. A tocar de l'era, aprofitant les avingudes del fondo de Mas Trader, hi havia un dipòsit d'aigües pluvials que servia per donar aigua al bestiar i que s'omplia quan baixaven les torrentades pel fondo del Trader.

Les terres del Mas Trader

Imatge posterior de la masia del Trader.

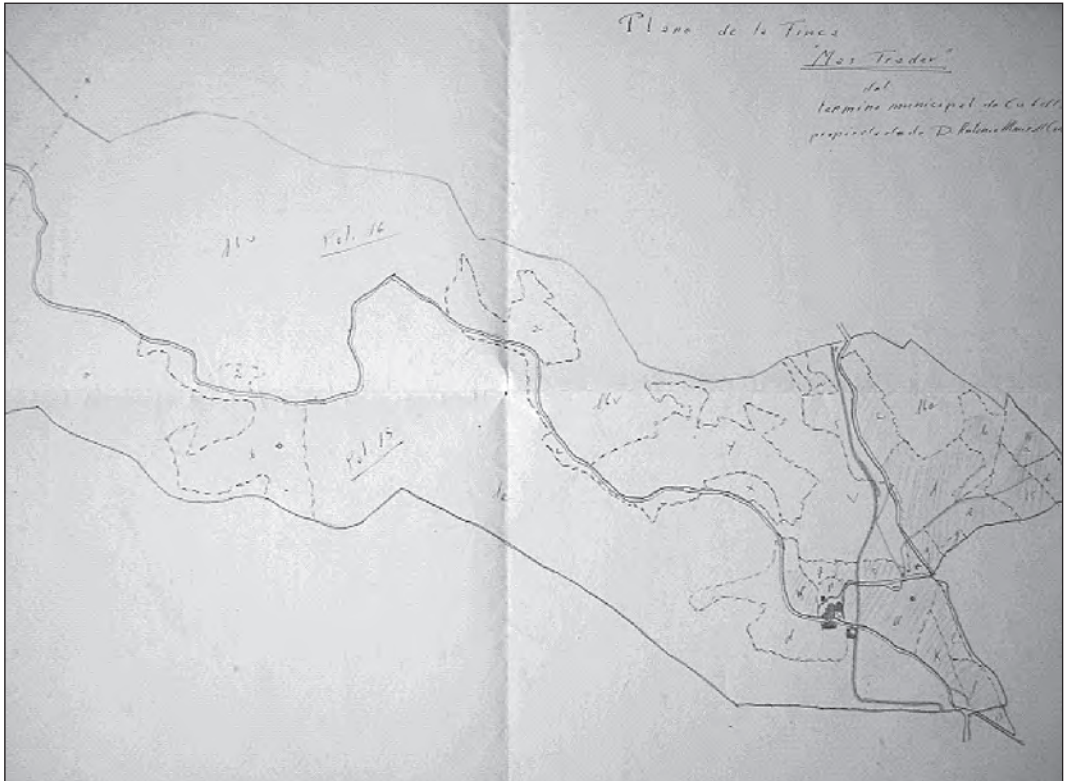
Les terres del Mas Trader anaven des de l'actual pont del Riu Foix i fins més enllà de la zona esportiva, a tocar de les Estorereres. Pel nord, arribaven fins la cova del Trader, a la serra de Senys, on és el final del carrer avui conegut com a Velázquez. Àdhuc una petita llenca de terra s'endinsava en el terme de Castellet i la Gornal. Per la banda de ponent, les possessions arribaven fins la Costa d'en Serra, que coincideix amb l'actual carretera de Costa Cunit. La finca tenia, l'any 1955, prop de cent trenta-nou hectàrees i nou-centes àrees, una extensió gens menyspreable que la convertia en una de les propietats més importants de Cubelles -de fet, el major terratinent de la nostra vila als anys setanta era el propietari del Mas Trader, en Jean Pierre Gonzales.

La primera descripció de les terres és en un document de la primera meitat del segle XVII, on en es descriu una "peça que es diu *lo Trader*, ... afrontant per la part de mig-jorn amb la riera de Cubelles, per sol-ponent amb lo Toni Escarrer de Cubelles, per tramuntana amb el terme de Castellet, i per llevant amb lo Reventós de la Geltrú".

L'orografia va estar sempre marcada pels corrents hidrogràfics. El principal era el riu Foix, però les finques eren travessades per innumbrables fondos, el principal, el fondo del Trader. D'altres eren el fondo de la Cova, el fondo de la Carretera o el fondo de Vidriells. El nom dels fondos varià segons els propietaris, ja que alguns dels que acabem d'esmentar van rebre també els noms de fondo del Forn Xic, del Forn Gran o del Macabeu.

El principal conreu era el de la vinya, d'on s'obtenia un moscatell de gran qualitat. Les collites de vi eren, com hem dit abans, de prop de deu mil litres anuals. A la part nord de les terres hi abundaven els garrofers –pràcticament arribaven fins la cova del Trader, on es plantaven en terrasses de pedra seca-, i arreu s'hi collien pomes, prunes, avellanes, ..., i es plantaven fesols. Pel que fa a la ramaderia, als anys cinquanta al corral del mas hi havia dos cavalls, sis o set vedells, una cinquantena d'ànecs, oques, gallines, conills i porcs. Aquest darrer animal era sacrificat a l'hivern, en el que es coneix com la matança del porc, per poder conservar més bé les carns i els embotits.

Una de les particularitats del mas era la dedicació a l'apicultura. La producció de mel es feia al segle XX en una cinquantena de ruscs portats de Reus. Una altra de les fonts de riquesa va ser la collita i venda de feixos de llenya, que es portaven en carro a vendre a Cubelles, sovint als flequers que pagaven amb el pa per a tota la setmana. La venda de fusta també tingué un pes important, com ho prova la sol·licitud que feu el propietari senyor Almirall el 1955 a l'Ajuntament de Cubelles per poder tallar cinc-cents pins.

Plànol de la finca del Mas Trader; fet per n'Antoni Almirall i Andreu, fill del propietari.

A les terres també hi havia una gran quantitat de forns de calç, matèria primera que es venia als paletes de Cubelles que s'atansaven fins al mas a cercar-la. Se'n van arribar a comptar un total de cinc forns de calç a les terres de la masia.

Un altre dels usos que permetia la gran extensió de la finca era la caça. Hi havia gran quantitat de conills i perdius. De tant en tant es cobraven guineus, òlibes i, fins i tot, algun gran duc, l'au nocturna més imponent del nostre país.

La distància del Mas Trader al centre de la vila, de poc més de dos quilòmetres, es recorria antigament gairebé en mitja hora a peu, tot resseguint un camí de carro que discorria pel mateix traçat que avui té la carretera actual. Així mateix, el primer pont es construï amb motiu de la urbanització de les terres, i l'únic que a les primeres dècades facilitava el pas del llit del riu eren tres troncs de pi i una grossa cadena, que servien per no mullar-se els peus amb les avingudes del Foix.

En l'actualitat, la finca té uns quatre mil metres quadrats. Aquesta darrera reducció de les terres és de 1997, quan el senyor Gonzales li va vendre el Mas Trader al senyor Gámez.

En l'escriptura de compravenda entre Fernando Garcia i Narcís Bardají de 14 de maig de 1926, la finca es descrivia com "*manso o hereditat anomenat "TRADER" compost de casa amb trulls, premses, cubells, corral, paller i demés dependències d'aquelles, i terres de diferents conreus d'extensió vint jornals de vinya, divuit jornals de terra per llaurar, trenta jornals de garrofers, i a més a més diverses oliveres i dos-cents jornals de bosc, brossam, o sigui un conjunt de dos-cents nou jornals equivalents a 10.233 àrees, 68 centiàrees, amb totes les aigües vistes i subterrànies que existeixin*".

Curiositats

El Mas Trader no disposava de cap amagatall o passatge, fet d'altra banda que sí que era molt habitual en altres masies. Tan sols a la cuina, al costat dels fogons, hi havia una petita portella dissimulada que menava cap a la vaqueria, usada per no haver de sortir fora de la masia per donar de menjar al bestiar.

El Mas Trader ha donat nom a diversos accidents geogràfics i localitzacions. Així tenim el fondo del Trader, el principal corrent hídric que ràpidament s'omplia amb les típiques torrentades mediterrànies; la cova del Trader, cavitat d'una trentena de metres quadrats situada en un lateral de la muntanya a la part més septentrional de les terres, avui coberta i amagada per arbres i matolls; i el nom de lloc de més renom a Cubelles, el de l'antany urbanització i avui barri de Mas Trader.

Una altra de les curiositats del Mas Trader és el seu nom al llarg dels anys. Mossèn Avinyó, a inicis del segle XX, ens en

La cova del Trader, situada a prop del límit amb Castellet.

parla com el Mas del Tarder. En diferents documents municipals se l'esmenta com el Mas Tradé, encara que la denominació més estesa sempre estat la de Mas Trader. Això no obstant, quan als anys setanta s'urbanitzà el terreny el projecte s'anomenà "Bosque de Cubellas-Mas Trader", pel que a punt vàrem estar de conèixer el barri cubellenc com "El Bosque".

La història

No es coneix cap tipus de poblament de les terres de Mas Trader fins l'Edat Mitjana. Segons l'historiador ribetà Xavier Miret i Mestre, el mas podria ser esmentat l'any 1392 amb la denominació de Mas Cestrador (segons el seu llibre "Els noms de lloc de terme de Cubelles").

En el "Capbreu del sr. del Castillo de Cubellas y Villanueva y castillos y cuadras de Cunit, Gallifa y Segur" de l'any 1593, conservat a l'Arxiu Històric de Vilafranca, s'hi esmenten la "quadra del Trader" i la "muntanya del Trader".

En aquell segle XVI, la propietat del mas era de la família dels Vilanova. Així Elinor Vilanova aportà com a dot matrimonial el Mas Trader quan es casà l'any 1588 amb en Galceran d'Icart. Deu anys més tard la parella encara hi continuava vivint si fem cas dels escrits de mossèn Bertomeu Roig de Cubelles esmentant els parroquians que complien amb el precepte Pasqual. La masia passava d'aquesta manera a propietat dels Icart, senyors del castell de Cubelles. De fet, l'any 1629, Elinor d'Icart i de Vilanova, ja vídua de Galceran d'Icart, donà el Mas Trader a la seva neboda, Maria de Vilanova, per fer part del dot en el seu casament amb Enric Centelles i Carrós.

Quatre anys més tard, el 1633, el pagès de Vilanova Antoni Torrents comprà el Mas Trader als Centelles. Segons un document parroquial, l'any 1654 les terres del Mas Trader encara eren propietat de n'Antoni Torrents. La seva descendent, Maria Mataix i Torrents (o Mateu, no es llegeix molt clar a l'escriptura), va vendre la propietat a Isidre Papiol. La masia passà en herència, primer a Lluís Papiol i Balaguer, després a Joan Papiol, i més endavant a Lluís Papiol i Martí, baró de Jafra, qui n'era el posseïdor l'any 1757, quan va tenir uns plets per motius del delme.

Pel que fa als masovers del Mas Trader, el primer que hem pogut documentar és en Joan Rossich. Així, el 19 de gener de 1779, la seva dona Francesca Rossich feia testament des d'una habitació del Mas Trader en favor de llur fill, n'Anton Rossich. Trenta anys més tard, la cura del mas anava a càrrec d'en Joan Nogués, segons testament datat el 25 de maig de 1809.

La següent nissaga que posseï la masia fou la dels Torrents, emparentada amb els Papiol, ja que els propietaris a mitjans del XIX van ser Joan Torrents de Papiol, primer, i Manuel Torrents de Papiol, després. La família Torrents de Papiol eren uns grans terratinents vilanovins, i només a Cubelles eren també els amos del Mas d'en

Dibuix del Mas Trader als anys 50.

El Mas Trader als anys trenta. Hi destaca que encara no s'havia construït el segon pis ni la porta del celler (foto Arxiu A. Pineda).

Pedro i del Mas Xinxola. El Mas Trader i el Mas Xinxola provenien de la branca dels Papiol, mentre que el Mas d'en Pedro era dels Torrents.

L'hereva de Manuel Torrents de Papiol fou Josefa de Sicart i de Torrents, qui deixà el Mas Trader dividit en quatre parts a les seves filles Carme, Teresa, Lluïsa i Josefina de Llançà i de Sicart. La primera d'elles, na Carme de Llançà i de Sicart, els comprà llurs parts a les seves germanes, esdevenint-ne l'única propietària. Ja l'any 1909, els deixà el Trader als seus dos fills Felip i Maria del Carme Garcia de San Pedro i de Llançà, suposem que per testament en el moment de la defunció. Els dos mainatges moriren també per desgràcia molt joves, a l'edat de nou i catorze anys respectivament, i la nostra masia passà a propietat de llur pare, un advocat de Reus de nom Fernando García de San Pedro i de Falces.

El 14 de maig de 1926, el terratinent Narcís Bardají i Torrabadella va comprar la propietat a Fernando Garcia de San Pedro i de Falces per trenta-cinc mil pessetes.

El propietari barceloní i futur alcalde de Cubelles la va vendre als pocs mesos durant aquell 1926 al sitgetà Antoni Almirall i Carbonell. La nissaga dels Almirall havien fet fortuna amb el comerç amb Amèrica i tenien diferents possessions i masies a la vila de Sitges.

La família Bertran Granell hi arribaren com a masovers aquest mateix any i s'hi estaren fins al 1948. Durant aquells anys es va viure el tràgic episodi de la Guerra del 36. El mas es va convertir en amagatall per a molts cubellencs que patien per

les represàlies d'ambdós bàndols. El senyor Almirall havia marxat a Barcelona i alguns cubellencs es refugiaren al Mas Trader. De fet, al gener de 1939 arribà a la masia un batalló de l'exèrcit feixista. Anaven de pas cap a Mas Palau, talaià privilegiada per coordinar l'ocupació militar de Vilanova i la Geltrú. S'hi estaren poques hores, el suficient per beure's part del vi blanc de les bótes fins que un dels seus comandaments els aturà. El senyor Almirall no era un propietari com la resta. Cada setmana visitava els masovers per interessar-se per llurs necessitats. Expliquen que un cop va haver-hi a Cubelles una reunió entre terratinents i pagesos on aquests últims exposaren un seguit de queixes i el senyor Almirall no obrí boca en cap moment. Quan va ser inquirit pels seus companys propietaris pel motiu del seu silenci, ell els contestà referint-se als masovers: "és que si parlés, diria el mateix que han dit ells".

En marxar els masovers l'any 1948, el propietari Almirall els va dir que si cap dels masovers s'hi quedava, es vendria la propietat. Així, un membre de la família Bertran, que habitava a Canyelles, va venir amb la família i van estar-s'hi de masovers fins la venda de la masia al senyor Gonzales. A finals dels seixanta, el senyor Almirall va vendre la propietat a l'esmentat Jean Pierre Gonzales, ciutadà de nacionalitat francesa. Era la fi de l'explotació agrària del Mas Trader, car el preu pagat per la finca indicava que les intencions eren urbanitzar les terres.

El gal va presentar el projecte d'urbanització del primer sector, la part sud, el qual s'entrà a l'Ajuntament el mes de maig de 1975, i fou aprovat pel consistori el 10 de desembre. El plec amb les característiques de la promoció urbanística incloïa els

El Mas Trader als anys cinquanta. La façana tenia només una porta (foto J. Bertran).

El Mas Trader a finals de la dècada dels 60 (Foto Arxiu A. Pineda).

aspectes relacionats amb la xarxa elèctrica, el sanejament, l'asfaltat i l'enllumenat dels carrers. El segon sector, al nord, presentà el seu projecte l'any 1976. Va ser autoritzat per l'Ajuntament l'any 1977.

Després d'ésser llogat per diferents empresaris de restauració, la finca on és situa el mas, ja molt reduïda pel procés d'urbanització, era comprada per Antonio Gámez Mourullo el 30 d'abril de 1997 per un import de trenta-dos milions de pessetes.

El senyor Gámez posteriorment va vendre la masia a la companyia Restaurante Mas Trader, S.L. el 10 d'abril de 2001, després que aquesta societat hagués llogat l'immoble amb opció de compra el 4 de desembre de 2000. Dies més tard, el 25 d'abril de 2001, el Mas Trader era adquirit per la societat Lezaca, S.L. Societat Unipersonal, actual propietària, que de la mà del senyor José Santín ha fet una gran inversió per aconseguir el manteniment d'una de les joies de l'arquitectura cubellenca.

Bibliografia

- Ripoll, Ramon; Moner, Jeroni; González, Antoni. *La masia catalana. Evolució, arquitectura i restauració*. Brau Edicions, 2005.
- Vila, Marc-Aureli. *La casa rural a Catalunya*. Edicola 62, 1980.
- Gibert, Josep. *La masia catalana*. Editorial Millà, 1947.
- Ferrer i Alòs, Llorenç. *Masies de Catalunya*. Angle Editorial, 2003.
- Avinyó i Andreu, Joan. *Història de Cubelles*. Ajuntament de Cubelles i Institut d'Estudis Penedesencs, 1993.
- Virella i Bloda, Albert. *El terme de Cubelles a través del temps*. Ajuntament de Cubelles, 1991.
- Castellano i Tresserra, Anna; Pinos, Núria. *Quaderns científics i tècnics de restauració monumental 10*. Diputació de Barcelona, 1998.
- Miret, Xavier; Vidal, Joan. *Les masies de Cubelles. Propietaris i masovers*. Programa de la Festa Major de Cubelles de 1989.

Arxius consultats

- Arxiu Parroquial de Cubelles. Llibres de testaments.
- Arxiu Municipal de Cubelles. Documentació censal i cadastral.
- Registre de la Propietat de Vilanova i la Geltrú.
- Registre Notarial de l'Arxiu Comarcal del Garraf.
- Arxiu particular d'Antoni Almirall, antic propietari.

Agraïments

Parròquia de Santa Maria de Cubelles, Salvador Estalella i Montaner, Antoni Pineda i Gavalrà, Joan Andreu Rodríguez i Serra, Xavier Miret i Mestre, Antoni Almirall i Andreu, Jaume Bertran i Carbonell, Pepita Freixas, Sònia Escàmez i Requena i José Santín.

Nota d'aclariment respecte al Mas d'en Pedro

En el capítol dedicat a la història del Mas d'en Pedro, publicat en l'anuari dels Amics del Castell de 2005, es feia esment del llinatge dels Oliva i els Poch com a propietaris del Mas d'en Pedro. Després de verificar nova documentació, s'ha pogut evidenciar que aquestes famílies van ser masovers, tal i com defensava en Salvador Poch -descendent de la família de masovers-, i no terratinents de la masia. Això no obstant, els masovers de determinades finques tenien certs drets sobre habitatges del mas que podien passar en herència als fills, com va ser el cas del Mas d'en Pedro.

També hem d'afegir que la data de l'acta municipal on apareix el nom del Mas d'en Pedro és 18 d'abril de 1655, i no pas 18 d'abril de 1695 com per error va aparèixer.

D'altra banda, l'anàlisi d'altres arxius ens ha permès definir diversos propietaris durant el segle XIX. Així, després de na Maria Josepa Badell de Llahó, propietària segons el cadastre de l'any 1739, el següent tenidor del Mas d'en Pedro de qui tenim referència és Manuel Torrents i Defals, segons un document municipal de recanació de l'any 1818. Els seus hereus emparentaren amb els Papiol, de Vilanova i la Geltrú, i el 1854 el propietari de la masia era en Joan Torrents de Papiol, i anys més tard en Manuel Torrents de Papiol.
